

ย่อวารสาร

Voriconazole Versus Amphotericin B in Cancer Patient with Neutropenia (Review)

Jorgensen KJ, Gotzsche PC, Johansen HK. *Cochrane Database of systematic review* 2006, Issue 1, Art, No.: CD 004707.
DOI : 10.1002/14651858.CD00407.pub2.

การติดเชื้อราอาจเป็นสาเหตุสำคัญที่นำมาซึ่งความพิการ และการเสียชีวิตในผู้ป่วยมะเร็งที่มีเม็ดเลือดขาวต่ำ จึงได้มีการนำยาต้านเชื้อรามาใช้เพื่อการป้องกันและรักษาการติดเชื้อราในผู้ป่วยกลุ่มนี้

จุดประสงค์ของการศึกษา ต้องการเปรียบเทียบผลดีและผลเสียของการใช้ยา voriconazole และ amphotericin B ในการป้องกันการติดเชื้อราและการรักษาการติดเชื้อ *Aspergillus* ในผู้ป่วยมะเร็งที่มีเม็ดเลือดขาวต่ำ

วิธีการสืบค้นข้อมูล เลือกข้อมูลจาก Medline และ Cochrane Library ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2548 จนถึงปัจจุบันที่เป็นจดหมาย ย่อวารสาร และงานวิจัยที่ยังไม่ได้รับการตีพิมพ์ เกณฑ์ที่ใช้ในการเลือกงานวิจัยคือเป็นการศึกษาทดลองแบบสุ่ม (randomized trials) โดยทำการเปรียบเทียบระหว่างยา amphotericin B และ voriconazole

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล พบว่ามี 2 งานวิจัยที่เข้าได้กับเกณฑ์ในการเลือกงานวิจัยคือต้องเป็น randomized trial ที่ศึกษาเกี่ยวกับผลการรักษาผู้ป่วยมะเร็งที่มีเม็ดเลือดขาวต่ำ และมีการใช้ยาต้านเชื้อราดังกล่าว

การวิเคราะห์ข้อมูล การศึกษานี้ได้มีการเปรียบเทียบผลการรักษาโดยอาศัยข้อมูลจากผลการเพาะเชื้อ ผลการตรวจพยาธิวิทยาของเนื้อเยื่อที่สงสัยว่ามีการติดเชื้อ และเปรียบเทียบอัตราการตาย รวมถึงผลข้างเคียงจากการใช้ยาในผู้ป่วยที่ได้รับยาต้านเชื้อราดังกล่าว

ผลการศึกษาวิจัย การศึกษาแรกเป็นการศึกษาเปรียบเทียบผลการรักษาระหว่าง voriconazole และ liposomal amphotericin B ในผู้ป่วยมะเร็งที่มีเม็ดเลือดขาวต่ำและมิใช่ไม่ทราบสาเหตุ ซึ่งตรวจสงสัยว่าอาจมีการติดเชื้อรา

(จำนวนผู้ป่วยทั้งหมด 849 ราย เสียชีวิต 58 ราย) พบว่า voriconazole ด้อยกว่า liposomal amphotericin B อย่างเห็นได้ชัด โดยผู้ป่วยกลุ่มที่รักษาด้วย voriconazole มีอัตราการตายที่สูงกว่าผู้ป่วยที่รักษาด้วย liposomal amphotericin B

การศึกษาที่สองเป็นการศึกษาเปรียบเทียบระหว่างยา voriconazole และ amphotericin B deoxycholate ในการรักษาผู้ป่วยติดเชื้อ *Aspergillus* (จำนวนผู้ป่วยทั้งหมด 391 ราย เสียชีวิต 98 ราย) ผู้ป่วยที่ได้รับ amphotericin B deoxycholate พบว่ายังมีพิษต่อไตมากกว่ากลุ่มที่ใช้ voriconazole ถึง 2 เท่า เป็นเหตุให้ต้องหยุดใช้ยาระยะเวลาเฉลี่ยในการใช้ amphotericin B จึงค่อนข้างสั้น (voriconazole 77 วัน และ amphotericin B deoxycholate 10 วัน) ดังนั้นด้วยระยะเวลาของการใช้ยาที่แตกต่างกันมาก จึงทำให้ไม่สามารถเปรียบเทียบผลดีและผลเสียของการใช้ยา 2 ชนิดได้

ผลสรุป Liposomal amphotericin B มีประสิทธิภาพในการรักษาการติดเชื้อแบบ empirical ในผู้ป่วยมะเร็งที่มีเม็ดเลือดขาวต่ำที่สงสัยว่าอาจมีการติดเชื้อราได้ดีกว่า voriconazole อย่างมีนัยสำคัญ ส่วนการรักษา aspergillo-sis นั้นยังไม่มีการศึกษาเปรียบเทียบระหว่าง amphotericin B และ voriconazole ภายใต้ง่อนไขที่เหมาะสม

จิตราพันธ์ นิธิธรรมสกุล
แพทย์ประจำบ้านสาขากุมารเวชศาสตร์โรคเลือด
หน่วยโลหิตวิทยา ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย